

Naturskyddsföreningen Skaraborg

2018-08-28

Miljöprövningsdelegationen
403 40 Göteborg

Synpunkter på Länsstyrelsens yttrande över Försvarmaktens ansökan om tillstånd till flygplatsverksamhet vid Karlsborgs flygplats i Karlsborgs kommun (dnr 551-359 2017, dossiernr 1446-1137)

Försvarmakten har lämnat in en ansökan till Miljöprövningsdelegationen om tillstånd enligt miljöbalken för flygplatsverksamhet inom fastigheten Karlsborgs flygplats 1:1. Flygplatsverksamhet bedrivs på platsen idag. Länsstyrelsen har till Miljöprövningsdelegationen lämnat synpunkter på ansökningshandlingarna och Skaraborgs Naturskyddsförening ger härmed synpunkter på länsstyrelsens synpunkter.

I samrådsmeddelande ang. markavvattningen vid Karlsborgs flygplats (2018-05-07 till Fortifikationsverket med kopia till Länsstyrelsen) klargjorde föreningen att det är ytterst viktigt att en fullständig miljökonsekvensbeskrivning (MKB) lämnas in om Miljöprövningsdelegationen ska kunna ha en rimlig chans att bedöma miljörisker och påverkan på inte minst berörda Natura 2000-områden. Någon sådan fullständig MKB, där också de kumulativa effekterna redovisas, har oss veterligen inte presenterats.

Det mycket omfattande underlaget med diverse bilagor och utredningar, som skickats in till Länsstyrelsen under en mycket lång tidsperiod är svårt att överblicka och sätta sig in i. Till vissa delar är handlingarna motsägelsefulla. Vid ett ev. tillstånd kommer detta att göra tillsyn och kontroll av efterlevnad mycket svårarbetat. **Vi föreslår att Miljöprövningsdelegationen begär in en omarbetad och uppdaterad version av ansökningshandlingarna, så att man i det ev. miljötillståndet med trygghet kan hänvisa till dessa.**

Försvarmakten har, som ett villkor för att tillstånd ska kunna ges, av Länsstyrelsen ombetts inkomma med en ansökan om tillstånd enligt 7 kap. 28 § miljöbalken med anledning av skyddet för fladdermuskolonin vid Karlsborgs fästning, som är ett av de berörda Natura 2000-områdena. I denna ansökan ska Försvarmakten redovisa hur man avser säkerställa fladdermuskolonin i fästningen och skydda den från ljus och buller.

Det framgår mycket tydligt i underbilaga 2 FM2014-2543:9 att ”avancerade studier med bl.a. radiospårning och ljudupptagningar bör ske under åtminstone en säsong (mars/april till oktober/november)”. I samma underbilaga efterlyses en utredning av ”belysningssituationen i Natura 2000 - området samt området mellan Karlsborgs fästning och flygplatsen” (s.7). Någon ansökan om tillstånd enligt 7 kap. 28 § miljöbalken har inte inkommit till Länsstyrelsen. Inte heller har de av Länsstyrelsen efterfrågade specificerade utredningarna om Barbastellernas flygmönster och den förestående belysningssituationen och det ökade bullret

gjorts. Detta tyder på nonchalans och oförståelse från Försvarmakten och gör att vi blir otroligt oroliga för vår enligt Artdatabanken sårbara (VU) fladdermusart.

Barbastellen har följande status i nationell lagstiftning, EU-direktiv, EU-förordningar och internationella överenskommelser som Sverige ratificerat. (Se Naturvårdsverket Rapport 6532, Åtgärdsprogram för barbastell 2015-2019).

Nationell lagstiftning

Alla fladdermusarter i Sverige är fridlysta (artskyddsförordningen 2007:845) och det krävs dispens för att döda, störa eller avhysa dem från sina tillhåll. Fridlysningen innebär också att boplatser och övervintringsplatser är skyddade även under de delar av året som fladdermössen inte nyttjar dem.

EU-lagstiftning

Sverige har genom lagstiftning, internationella konventioner och överenskommelser åtagit sig att genomföra sådan uppföljning och skydd av fladdermusfaunan. I bilaga 2 till EU:s art- och habitat-direktiv (Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, senast ändrat genom rådets direktiv 2006/105/EG) listas arter för vilka medlemsländerna har skyldighet att utse särskilda bevarandeområden, som i första hand Natura 2000-områden. Fyra av de utpekade fladdermusarterna finns i Sverige, nämligen större musöra, dammfladdermus, Bechsteins fladdermus och barbastell. Utpekandet av särskilda bevarandeområden är ett redskap för att nå gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå. Men även i enskilda Natura 2000-områden gäller att barbastellen ska uppnå gynnsamt tillstånd. EU-kommissionen har konstaterat att Sverige inte skyddat tillräckligt med områden för barbastell i boreal biogeografisk region. Regeringen har därför gett länsstyrelserna i uppdrag att till den 27 mars 2015 peka ut nya Natura 2000-områden för barbastell i denna region. Naturvårdsverket har presenterat riktlinjer för utpekandet under våren 2014. Samtliga fladdermöss är dessutom listade i bilaga 4 till direktivet, som arter som kräver strikt skydd under hela sin livscykel.

Internationella konventioner och aktionsprogram (Action plans)

Europeiska fladdermusöverenskommelsen EUROBATS (under Bonnkonventionen) ställer liknande krav som Sverige förbundit sig att följa. Den svenska tillämpningen av EUROBATS har fastställts av Naturvårdsverket i ett Handlingsprogram för skydd av fladdermusfaunan. Handlingsprogrammet är bara delvis genomfört och har exempelvis inte medfört att några resurser avsatts för praktiska åtgärder eller riktad information.

Karlsborgs fästning används av barbastellen, precis som Länsstyrelsen redogör för, främst som övervintringslokal och det är den enda kända sådana lokalen i Sverige. Vi måste ta vårt ansvar och göra allt, som kan göras, för att skydda denna lokal och skydda den från störningar. **Tillstånd för rubricerade verksamhet kan inte ges innan ett vetenskapligt utarbetat program för hur skyddet av lokalen för arten *Barbastella barbastellus* i Karlsborgs fästning är framtaget. Att ge tillstånd är inte förenligt med vare sig reglerna i miljöbalken eller de nationella och internationella överenskommelser vi som land gjort.** Då området dessutom är klassat som Natura 2000-område finns det ett särskilt ansvar.

För Skaraborgs Naturskyddsförening

Ulla Kjellander (ordförande)

